

Verksamhetsberättelse för folkhälsoarbetet, Örebro läns bildningsförbunds 2013

Inledning

I januari 2012 tecknade Örebro läns bildningsförbund (ÖLBF) ett folkhälsoavtal med Örebro läns landsting för perioden 2012- 2015 som syftar till en långsiktig nära samverkan med övriga folkhälsoaktörer/avtalsparter, för att främja en god och jämlik hälsa i befolkningen.

Prioriterade målgrupper är barn, ungdomar, äldre, föräldrar och vårdnadshavare samt personer med psykisk ohälsa

Örebro läns landsting bidrar med 500 000 kr per år till länsbildningsförbundet, som ansvarar för genomförandet, med stöd av den samhällsmedicinska enheten på Örebro läns landsting. Bidraget justeras årligen för ersättningen enligt fastställd pris- och lönekompensation i Landstingsstyrelsens budgetdirektiv för respektive år.

ÖLBF har en folkhälsoutvecklare anställd på 50 %.

En ledningsgrupp tillsattes i maj månad 2012, bestående av länsbildningsförbundets nye ordförande och två representanter från två studieförbund samt folkhälsoutvecklaren. I juni 2013 beslutades att ÖLBF:s AU skulle bli ny ledningsgrupp för folkhälsa, bestående av ordförande och vice ordförande i ÖLBF:s styrelse samt tre styrelseledamöter. Ledningsgruppen rapporterar regelbundet till länsbildningsförbundets styrelse.

Sju studieförbund har startat med sin riktade verksamhet för att sprida kunskap. Det är 289 000 kr som fördelats 2012- 2013 till verksamhet för arbete inom ramen för avtalets prioriterade grupper. I december gavs studieförbunden tillfälle att söka ytterligare 50 000 kronor för folkhälsoprojekt. Fem stycken sökte och Vuxenskolan beviljades medel för projektet – Ta det på en höft, som kommer att påbörjas 2014.

Två av studieförbunden och dess medlemsorganisationer har också deltagit i Nora kommuns seniordag ”Peppar, peppar i Nora” om olycksfall och säkerhet och vid Seniorfestivalen i Örebro deltog de flesta studieförbunden med olika programinslag.

En referensgrupp har bildats och består av projektansvariga för studieförbunden som beviljats medel samt en representant från samhällsmedicin. Referensgruppen träffas fyra gånger per år där folkhälsoutvecklaren leder och är sammankallande. Gruppen syftar till att vara en informationskanal in till studieförbundens ordinarie verksamhet och ut till folkhälsoutvecklaren på ÖLBF, samt att delta på verksamheter, såsom seminarier, utbildningar, folkhälsokonferenser, i samverkan med de andra avtalsparterna. Referensgruppen har deltagit på folkhälsokonferenser och referensgruppsmöten har varit förlagda på Örebro läns landsting, Samhällsmedicinska enheten, Örebro läns idrottsförbund samt på Solliden konferensgård.

Under året har avtalet och folkhälsa haft en kontinuerlig punkt på dagordningen på ÖLBF:s styrelsemöten och på folkbildningens lokala samverkansgrupp (FLS) i de fyra länsdelarna. FLS består av ansvarig personal från studieförbund och folkhögskolor i respektive län. Fyra representanter från ÖLBF:s styrelse samt folkhälsoutvecklaren har deltagit på en utbildningsdag på Loka med temat, Politik är folkhälsa, där bland avtalen diskuterades i temagrupper. Fyra representanter från ÖLBF är utsedda och deltar i dialogforum i länet.

Länsbildningsförbundets folkhälsoutvecklare deltar regelbundet i olika arbetsgrupper och nätverk för att öka samverkan mellan parterna lokalt.

Samverkanskonferens

I samverkan med avtalsparterna har folkhälsoutvecklaren varit med i arbetsgruppen inför samverkanskonferensen på slottet den 1:a februari. Folkhälsoutvecklaren och de sju studieförbund som har fått beviljat bidrag för folkhälsoprojekt, deltog som utställare och deltagare på konferensen. I samband med konferensen har ett marknadsföringsmaterial, i form av en folder, där de studieförbunds som beviljats bidrag presenteras, samt roll ups till samtliga folkhälsoprojekt i syfte att sprida folkbildningens roll i folkhälsoarbetet.

Folkhälsokonferenser

I Lindesberg, Lekeberg och Karlskoga har hon varit deltagare och utställare tillsammans med två av studieförbunden, vilket resulterat till att studieförbunden och folkbildningen har fått ökad kunskap om verksamhet som bedrivs i kommunerna och ett utökat nätverk, inom politiken och i verksamheterna.

Folkhälsoteamen i länet

Hon deltar kontinuerligt på teamens samverkans möten, samt i arbetsgruppen för dansprojekt i Norra länsdelen och i Karlskoga, även i arbetsgrupper för ”Äldres hälsa” i Norra länsdelen och i Örebro.

Under våren har hon även deltagit i föräldrastödsgruppen i västra länsdelen och i nätverksträffar för ungdomshälsa i Norra länsdelen.

I södra länsdelen har hon blivit inbjuden för att presentera folkbildningens arbete inom folkhälsa två gånger under året och kommer även fortsättningsvis bli inbjuden.

Folkhälsostrateggruppen

Hon deltar på folkhälsostrategmöten, i gång i månaden och är även med i arbetsgruppen för utarbetandet av välfärdsbokslutet 2014 och skriver text angående folkbildningens verksamhet inom ramen för folkhälsoavtalet.

Hälsosam stadsdel i Varberga

Folkhälsoutvecklaren och länsbildningskonsulenten har varit representerade i projektgruppen och styrgruppen i projektet Hälsosam stadsdel i Varberga.

Övriga arbetsgrupper

Hon deltar i samverkansgrupp med syfte att tillsammans utveckla Tegelbruket till en hälsosam arena

Örebro läns landsting folkhälsonämnd

Hon har under året redovisat ÖLBF.s folkhälsoarbete muntligt och skriftligt

Övriga seminarier

Hon har deltagit på Kulturting i Örebro, Dialogseminarium i Karlskoga & Degerfors, Folkbildarforum i Östergötland samt Tematräff med övriga avtalsparter i Örebro.

Här följer en beskrivning av studieförbundens folkhälsoprojekt som beviljats medel 2012- 2015

ABF, Grön Famn

Under året har ABF i samarbete med Fontänhuset, Varberga vårdcentral, Capiro/ Haga vårdcentral, Stödteamet Karlskoga haft två utomhusaktiviteter med totalt 27 deltagare samt uppsökande träff och projektbeskrivnings träffar. Geografiskt område: Örebro

ABF, Tankarnas hälsa

I samarbete med ABFs pågående projekt, Tankarnas trädgård, och RSMH (riksförbundet för social och mental hälsa) har ABF haft föreläsningar med teman som, Psykiska olikheter- lika rättigheter, Autism- problem eller gåva, Min 25-åriga resa med psykisk sjukdom, samt i samarbete med (H) järnkoll på anhörigcentrum haft en föreläsning med temat Psykisk ohälsa. De har även deltagit på anhörigdagen, som arrangeras av Anhörigcentrum och under dagen haft en föreläsning, ”Glitter effekten” Totalt har de haft sex st. föreläsningar med totalt 180 åhörare. Geografiskt område: Karlskoga, Hallsberg, Fjugesta, Laxå och Örebro

Sensus, Kreativa uttryck – Kultur och hälsa för barn och ungdomar 9-18 år.

Sensus har sina aktiviteter på Tegelbruket och på Atelje Hjälmars strand och har haft 26 studiecirklar med totalt 153 deltagare och aktiviteterna har varit, Skaparverkstan på Tegelbruket, lilla konstskolan, dans, teater, må bra, målarkollo på Atelje Hjälmars strand samt föreläsningar, workshops mm på Tegelbruket. Antal Kulturarrangemang har varit totalt 17 st, 4 st vernissage och utställningar och 13 föreläsningar. Geografiskt område: Örebro

Studieförbundet, Delta i Hälsa & Kultur

Under året har studieförbundet lagt mycket tid på att förankra projektet inom olika verksamheter för målgruppen i Nora kommun. De har nu ca 30 personal som har kunskap projektet varav 10 är aktivt delaktiga och bidrar till projektets utveckling. Det har genomförts prova på/ workshops med temat Dans& rörelse, Teater och måleri. En kör har startat som har haft två uppträdanden, ett i samlingshallen på rehab centret Hagby Ängar samt ett där, förskolabarn inbjöds att delta som körmedlemmar. En ledarutbildning för målgruppen kommer att genomföras i jan- feb 2014. De har haft en studiecirkel med ämnet kör, med antalet deltagare 35 st. 10 kulturarrangemang har genomförts med totalt 161 deltagare.

Bilda, Det hälsosamma åldrandet

Bilda har i samarbete med äldreboenden och med volontärverksamhet haft sju studiecirklar med totalt 65 deltagare, i ämnen som friskvård/ folkhälsa/ mitt bästa jag och Stickkorgen, ett studiematerial framtaget inom ramen för projektet. De har också haft 5 kulturarrangemang, måla för hälsan, den fjärde åldern, att förstå sin ålder och förstå dess glädjemen och åldrandet – friskt och sjukt. På kulturarrangemangen har 106 personer totalt deltagit. Geografiskt område: Örebro, Kumla, Nora

NBV, Jag mår bra

NBV har haft 19 st studiecirklar i ämnena, jag mår bra, tjejer och kvinnors hälsa samt jämställdhetsfrågor och kulturkrockar har genomförts i, med totalt 63 deltagare. I samarbete med Örebro Multi basket Klubb har dom haft studiecirklar med materialet ”Bella Grus och glitter 2- för tjejgrupper, ett material som tar upp teman om kulturkrockar som är aktuella i deras vardag.4 kulturarrangemang med teman som Tjejkväll och Kvinnokväll. Verksamheten har till stor del varit i NBV- Villan i Vivalla, där det också har ett minigym, som används bara av kvinnor och tjejer. Geografiskt området: Örebro (Vivalla) och Lindesberg (Hagaberg)

Folkuniversitetet, Från isolering och utanförskap till aktivitet och gemenskap

Målgruppen är äldre isolerade invandrare som är utanför samhället. Genom föreläsningar, kulturella utflykter, fysisk aktivitet gruppsamtal om livet, händelser och omvärldsbevakning träffas en grupp kvinnor och tränar (4 ggr/ veckan på Gymet Actic), lagar mat tillsammans, åker tillsammans på föreläsningar och anordnar själva föreläsningar i området där de bor.

I och med projektet känner sig denna grupp av kvinnor som en del av samhället och kommit ur sin ensamhet och isolering i hemmet. Tre kulturarrangemang genomförts med teman som hälsa/egenvård, åldrande och funktionshinder med totalt 50 åhörare. Gruppen har även deltagit i andra studiecirklar, förutom sin egen, med ämnet matlagning 1 ggr/v och integration 3 ggr/v med totalt 15 deltagare. Geografiskt område: Örebro (Brickebacken)

Studieförbundet Vuxenskolan, Moving on

Vuxen skolan har under året utarbetat ett rörelseprogram, enkla övningar som aktiverar hela kroppen och kan genomföras under cirka 15 minuter. En illustratör har formgett programmet och dess figur som illustrerar programmet, ”Dagmar” en pigg och glad pensionärskvinna. Det har även skapats en ljudfil som kan användas i hemmet och på andra aktiviteter som inte är studiecirklar. I samarbete med Anhörigcentrum har tre studiecirklar med totalt 21 deltagare genomförts, samt fyra st kulturarrangemang med ett deltagande av totalt 33 personer. Utöver det har det genomförts 18 st rörelseprogram i studiecirklar och kulturarrangemang med totalt 193 deltagare.

Geografiskt område: Örebro och Askersund

Ekonomisk redovisning

Avtalet har finansierats med landstingsbidrag på 527 300 kronor och med egen insats på 100 000 kr för 2013. Dessa pengar har använts till en halvtids tjänst som folkhälsoutvecklare och till stimulansbidrag för riktad folkhälsoverksamhet i studieförbunden samt till utbildning, administration, information, och marknadsföring. Studieförbunden har använt stimulansbidraget till merkostnader för uppsökande verksamhet, information och marknadsföring, material, lokaler, cirkelledararvode samt till att subventionera deltagaravgifter.

Örebro 2014-03-25

Mariana Flodman
Folkhälsoutvecklare
Örebro läns bildningsförbund